01 / Nūntius et vocābula / 21 Octōbris 2026 / Cum macrōnibus

Comētēs anteā ignōtus ope Euclīdis inventus est

Tēlescopium ad immēnsōs stēllārum coetūs explōrandōs missum etiam vīcīnum sōlis dēprehendit.

Inter imāginēs caelī quās tēlescopium Euclīdēs collēgerat, investīgātōrēs corpus anteā ignōtum invēnērunt. Rēs diē ūndēvīcēsimō Octōbris nūntiāta est. Corpus nunc C/2026 S1 (Euclid) appellātur. Quamquam hoc īnstrūmentum aliōs comētās iam vīderat, hic prīmus est quem nēmō anteā nōverat. Imāginēs quibus inventus est mēnse Septembrī factae erant.

Euclīdēs praecipuē immēnsōs stēllārum coetūs, quī longissimē ā nōbīs absunt, observat. Ut eōrum imāginēs clārae sint, īnstrūmentum eandem caelī partem per aliquot minūta intuētur. Sī intereā corpus propius situm movētur, eius imāgō in līneam extenditur. Tālis līnea nōn semper vitium imāginis est: potest esse vestīgium reī explōrandae.

Michaēl Pöntinen[1], investīgātor ūniversitātis Helsingiēnsis, ratiōnem ad hās līneās per computātrum inveniendās parāverat. Cum novum vestīgium animadvertisset, aliās imāginēs comparāvit. Corpus in quīnque imāginum seriēbus appāruit. Circum illud etiam nūbēcula vidēbātur. Haec indicābat māteriam ē corpore effundī, ut in comētīs fierī solet. Sīc mōtus et fōrma simul explōrārī poterant.

Sed prius quaerendum erat num idem corpus iam in indicibus nōtum esset. Cum nūllum convenīret, observāta ad centrum internātiōnāle, quod parva corpora caelestia dēscrībit, missa sunt. Aliī quoque ē terrā illud corpus observāvērunt. Diē octāvō Octōbris nātūra eius cōnfirmāta est; posteā nūntius lātius dīvulgātus est.

Hoc inventum nōn mūtat praecipuum Euclīdis mūnus, sed ostendit quam ūtilēs etiam imāginēs ad aliud prōpositum factae esse possint. Comētēs hic futūrae nāvī Explōrātrīcī Comētārum[2] nōn aptus est. Tamen ratiō quā investīgātōrēs inter sē nūntiōs celeriter commūnicāvērunt prōderit, sī alius comētēs inveniētur quem illa nāvis explōrāre possit.

Notae

1 Mikko Pöntinen est investīgātor ūniversitātis in urbe Helsinki sitae, dē quō in hōc nūntiō agitur. Praenōmen eius Latīnē Michaēl reddimus; nōmen familiae Finnicum integrum servāmus.

2 Comet Interceptor est nōmen nāvis quae ad comētam explōrandum mittenda est. Explōrātrīx Comētārum est nōmen quō nōs ūtimur; nōn est nōmen ab auctōribus cōnsiliī datum.

Vocābula explicāta

tēlescopium, -iī n. īnstrūmentum quō corpora longē remōta observantur

comētēs, -ae m. corpus caeleste ex quō māteria interdum effunditur et nūbem vel caudam facit

computātrum, -ī n. māchina quae numerōs et alia data tractat

coetus stēllārum multitūdō stēllārum in eādem caelī regiōne coniūnctārum

nūbēcula, -ae f. parva nūbēs; hīc māteria tenuis circā corpus caeleste

vestīgium, -iī n. signum ex quō aliquid factum aut praesēns intellegitur

index, -icis m. ōrdō nōminum vel rērum quās reperīre volumus

cōnfirmō, cōnfirmāre novīs indiciīs ostendere rem vēram esse

Comētēs anteā ignōtus ope Euclīdis inventus est

Nōmen _____ Classis _____ Diēs _____

Ad quamque quaestiōnem ūnum ex quattuor respōnsīs ēlige. Litteram respōnsī rēctī circumscrībe.

Quaestiōnēs facilēs

01 Ubī corpus anteā ignōtum inventum est?

A. In indicibus corporum iam nōtōrum.
B. Inter mēnsūrās ā nāve comētam vīsitante collēctās.
C. Inter imāginēs ab Euclīde collēctās.
D. In imāginibus prīmum ē terrā factīs.

02 Quō mēnse imāginēs quibus comētēs inventus est factae erant?

A. Mēnse Septembrī.
B. Mēnse Octōbrī.
C. Mēnse Augustō.
D. Mēnse Novembrī.

03 Quid Euclīdēs praecipuē observat?

A. Parva corpora circā terram mōta.
B. Comētās futūrae nāvī aptōs.
C. Superficiem corporum circā sōlem mōtōrum.
D. Immēnsōs stēllārum coetūs.

04 In quot imāginum seriēbus corpus appāruit?

A. In duābus seriēbus.
B. In quīnque seriēbus.
C. In tribus seriēbus.
D. In septem seriēbus.

05 Quid circum corpus vidēbātur?

A. Nūbēcula.
B. Ānulus.
C. Cauda longa.
D. Lūna.

Quaestiōnēs mediōcrēs

06 Cūr imāgō corporis propius sitī in līneam extendī potest?

A. Quia īnstrūmentum corpus per tōtam caelī partem sequitur.
B. Quia lūx stēllārum remōtārum corpus propius situm cēlat.
C. Quia corpus movētur dum eadem caelī pars observātur.
D. Quia investīgātōrēs dīversās imāginēs in ūnam coniungunt.

07 Quid investīgātōrēs prius quaerere dēbēbant, antequam corpus novum esse affirmārent?

A. Num nova nāvis iam ad corpus mittī posset.
B. Num idem corpus iam in indicibus nōtum esset.
C. Num līnea sine aliīs imāginibus sufficeret.
D. Num stēllārum studium iam fīnītum esset.

08 Quid nūbēcula dē nātūrā corporis indicābat?

A. Corpus eōdem locō semper manēre.
B. Corpus imāginem stēllae remōtae esse.
C. Lūcem ex īnstrūmentō effundī.
D. Māteriam ē corpore effundī.

09 Quae rēs ante nūntium diē ūndēvīcēsimō Octōbris dīvulgātum facta erat?

A. Nātūra corporis diē octāvō Octōbris cōnfirmāta erat.
B. Nāvis Explōrātrīx Comētārum corpus iam explōrāverat.
C. Euclīdēs suum praecipuum mūnus dēposuerat.
D. Omnēs imāginēs mēnse Novembrī factae erant.

10 Quid nova ratiō ab investīgātōre parāta adiuvābat?

A. Calōrem corporis ē solō colōre mētīrī.
B. Corpus tantum ex imāgine ūnā agnōscere.
C. Līneās in imāginibus per computātrum invenīre.
D. Omnēs līneās ex imāginibus removēre.

Quaestiōnēs difficilēs

11 Cūr nōn statim omnis līnea ex imāgine removenda est?

A. Sōla satis est ad corporis nōmen dēcernendum.
B. Semper ostendit īnstrūmentum rēctē operārī.
C. Significat corpus iam in indice nōtum esse.
D. Potest indicium corporis dignī studiō praebēre.

12 Quae sententia rēctē distinguit mūnus Euclīdis et hoc inventum?

A. Euclīdēs stēllās observāre dēsiit ut hunc comētam quaereret.
B. Imāginēs ad stēllārum studium factae etiam comētam ostendērunt.
C. Inventum dēmōnstrat stēllārum imāginēs ad alia studia inūtilēs esse.
D. Euclīdēs missus est tantum ut hunc comētam novum invenīret.

13 Quid ex hōc inventō futūrae investīgātiōnī prōdesse potest, etsī hic comētēs nāvī nōn aptus est?

A. Ratiō celeriter nūntiōs inter investīgātōrēs commūnicandī.
B. Spēs omnēs futūrōs comētās nāvī aptōs fore.
C. Cōnsilium indicēs corporum deinceps nōn cōnsulendī.
D. Necessitās omnia stēllārum studia iam relinquendī.

14 Cūr plūrēs imāginēs et observātiōnēs ē terrā ūtilēs erant?

A. Mōtus ex sōlā nūbēculā sine comparātiōne certus erat.
B. Observātiō ē terrā omne studium imāginum substituēbat.
C. Quīnque seriēs quīnque dīversa corpora ostendēbant.
D. Eiusdem corporis mōtus et nātūra dīligentius explōrārī poterant.

15 Quōmodo inventiō, cōnfirmātiō et nūntius inter sē differunt?

A. Corpus ē terrā prīmum repertum posteā in imāginibus quaesītum est.
B. Corpus in imāginibus repertum deinde explōrātum et lātius nūntiātum est.
C. Corpus cōnfirmātum est tantum quia novum nōmen accēpit.
D. Corpus in indice repertum prō rē anteā ignōta sine exāmine habitum est.

01 / Respōnsa rēcta / 21 Octōbris 2026 / Cum macrōnibus

Comētēs anteā ignōtus ope Euclīdis inventus est

Ad magistrum

Haec pāgina respōnsa et explicātiōnēs continet. Discipulīs pāginās nūntiī et quaestiōnum distribue.

01 C. Inter imāginēs ab Euclīde collēctās. Investīgātōrēs corpus inter imāginēs caelī ab Euclīde collēctās invēnērunt.

02 A. Mēnse Septembrī. Imāginēs mēnse Septembrī factae erant, quamquam inventum mēnse Octōbrī nūntiātum est.

03 D. Immēnsōs stēllārum coetūs. Euclīdēs praecipuē stēllārum coetūs longissimē remōtōs observat.

04 B. In quīnque seriēbus. Corpus in quīnque imāginum seriēbus appāruit.

05 A. Nūbēcula. Nūbēcula circum corpus vidēbātur; haec māteriae effūsae indicium erat.

06 C. Quia corpus movētur dum eadem caelī pars observātur. Īnstrūmentum eandem caelī partem aliquamdiū intuētur, dum corpus propius situm movērī potest.

07 B. Num idem corpus iam in indicibus nōtum esset. Investīgātōrēs indicēs cōnsuluērunt, nē corpus iam nōtum prō novō habērent.

08 D. Māteriam ē corpore effundī. Māteria ē corpore effūsa nūbēculam facere potest, ut in comētīs fierī solet.

09 A. Nātūra corporis diē octāvō Octōbris cōnfirmāta erat. Nātūra corporis diē octāvō Octōbris cōnfirmāta est; inventum posteā lātius nūntiātum est.

10 C. Līneās in imāginibus per computātrum invenīre. Ratiō eius līneās per computātrum inveniēbat; deinde aliās imāginēs comparāvit.

11 D. Potest indicium corporis dignī studiō praebēre. Līnea potest vestīgium corporis mōtī esse; sīc rēs anteā ignōta invenīrī potest.

12 B. Imāginēs ad stēllārum studium factae etiam comētam ostendērunt. Praecipuum mūnus ad stēllārum coetūs pertinet, sed eaedem imāginēs aliud inventum permīsērunt.

13 A. Ratiō celeriter nūntiōs inter investīgātōrēs commūnicandī. Nūntius dīcit ratiōnem commūnicandī prōdesse posse, sī alius comētēs nāvī aptus inveniētur.

14 D. Eiusdem corporis mōtus et nātūra dīligentius explōrārī poterant. Imāginēs comparātae mōtum et fōrmam ostendēbant; aliī ē terrā observantēs nātūram cōnfirmāvērunt.

15 B. Corpus in imāginibus repertum deinde explōrātum et lātius nūntiātum est. Imāginēs Septembris indicia praebuērunt; nātūra diē octāvō Octōbris cōnfirmāta, inventum diē ūndēvīcēsimō nūntiātum est.